

line! Živelo naše mladeniško gibanje! — Mladeniška Mar. družba pri Sv. Benediktu.

Sevnica. Neustrašeno se hočemo boriti za katoliške in narodne vzore. — Mladeniči v Sevnici.

Ker je sklicatelj shoda takoj odšel iz Petrovč ter mu brzovjavni urad ni pravočasno dostavil brzovjavk, jih je dobil po pošti še le v torek. Zato jih ni mogel priložiti prvemu poročilu o shodu.

Logarjeva dolina. (Planinska slavnost.) Kakor smo že na kratko pisali v zadnji naši številki, se je slavnost 10 letnice Savinske podružnice »Slovenskega planinskega društva« izvršila v najlepšem redu in na občno zadovoljnost. Ker je bila ta slavnost prva svoje vrste ne samo med Slovenci Spod. Štajerja, ampak prva med Slovenci v obče, bodi nam dovoljeno poročati o njej nekoliko obširneje. Nad vse krasna Logarjeva dolina ni imela še nikdar tako izbrane narodne družbe v toliki množini na jedenkrat kot obiskovalce, kakor dne 15. avg. Od vseh strani so prihajali turisti. Čez Savinsko sedlo prikorakali so iz Koroškega vrli naši bratje Čehi; bili so štirje gospodi in dve dami. Čez Kamniško sedlo prihitala je večja družba iz Kranjskega, v tem ko je večina izletnikov prišla skozi Luče in Solčavo. V Lučah se je udeležnikom slavnosti v čast postavil ob mostu slavolok s primernim napisom, vihrale so zastave, a Solčava ni imela skoraj hiše, iznad katere bi ne plapolala naša trobojnica. Po pozni maši odkorakala je večina turistov iz Solčave.

Slavnostni prostor pri Logarju bil je primerno ozaljšan z zelenjem in rudečim cvetjem ravša. Zastav in zastavic naštel bi veliko število. Pa tudi Bog je bil zadovoljen s prireditvijo Savinske podružnice, poslal je najkrasnejše vreme. Ojstrica in njene skalnate sosedje, po katerih še smo opazali tu in tam belo odejo — sneg, kazale so se nam v vsej krasoti. Krasen dan — krasen pogled! Ob pol dveh pričel se je banket, pri katerem so vrli dijaki tamburaši pod vodstvom gosp. Serajnika iz Ptujске gore prav spretno izvajali nežne glasove iz svojih glasbil. Vsa čast za glasbo vnetim dijakom, kateri so večinoma doma od Velike Nedelje. Vrsto govorov je otvoril podružnični načelnik gosp. Kocbek, nadučitelj v Gornjem-gradu, pozdravljajoč vse navzočnike. V jedrnatih stavkih opisal je na kratko krasoto Savinskih planin ter označil ustanovitev naše podružnice. O delovanju Savinske podružnice in o uspehih njenih poročal je tajnik gosp. Šijanec iz Gornjega-grad. V desetih letih obstanka je ona postavila 6 planinskih koč, 1 verando, 1 jubilejno kapelico. Na novo naredila je 7 potov, od katerih je najznamenitejši oni skozi Turški žleb, ki je veljal čez 2500 K; starih potov se je temeljito popravilo 11, samo nekaj popravilo in na novo zaznamovalo pa se je 72 potov. Napisnih tabel in kažipotov se je postavilo 164. V razvedrilo in pouk članom so se prirejali skupni izleti in planinski večeri s predavanji. Društvena knjižnica ima bogato število strokovnih knjig, spisov, fotografij, zemljevidov itd. V porabo turistom spisala se je knjiga »Vodnik po Savinskih planinah«, ki izide tle dni v popolnoma predefani drugi izdaji. Sodelovalo se je pri prošnjah, spomenicah, pri izdajanju specialnih kart, pisali so se reklamni članki v slovenske, nemške, češke liste. Osnoval se je cestni odbor za zgradbo prepotrebne ceste iz Solčave v Logarjevo dolino; iz Savinske podružnice izšla je tudi zadruga »Rinka«, ki bode postavila na že kupljenem posestvu sredi Logarske doline modernim zahtevam ustrezajoč hotel.

Ne bomo se spuščali v podrobnejšo razpravo o delovanju Savinske podružnice, ker nameravamo o tem primesti svoječasno obširnejši spis, iz katerega bodo cenjeni čitatelji našega lista spoznali veliko kulturno in narodno-gospodarsko važnost dela na tem polju.

Prostor lista nam ne dopušča priobčiti vseh govorov, ki so se govorili pri slavnosti, četudi so vsi zelo zanimivi, hočemo tedaj le na kratko navesti. Podpredsednik osrednjega odbora »S. P. D.« v Ljubljani gosp. dr. Fr. Tomišek je nazdravil Savinski podružnici, ki je od vseh najdelavnejša in je v vstrajnem in tihem delovanju dosegla prav imenitne vspehe. Koder je še pred kratkim se živil oholi tujec, tam je sedaj zaplapolala naša zastava. G. dr. Ivan Dečko pozdravljaj je Čeha ter omenjal njih vstrajnost in navdušenost, na kar se mu je zahvalil vseučilišni profesor dr. Chodounsky v češkem jeziku. Burno pritrjevanje sledilo je besedam govornika. V imenu Celjanov govoril je gosp. dr. Josip Vrečko, ki je napil g. Kocbeku ter mu izročil v spomin in priznanje prelepo zlato uro kot dar celjskih Slovencev. Iz Maribora došli g. dr. Franjo Rosina zastopal je »Podravsko« podružnico. Nazdravil je slovenskemu kmetu, ki bi si pustil rajše iztrgati srce, kakor da odstopi le peč rodne grude nemilemu nasprotniku. Napiva kmetu očetu Logarju, ki je bil ginjen do solz nad tolikim spoštovanjem. Načelnik »Kamniške« podružnice notar g. E. Orožen se spominja dobrotnikov planinstva in zlasti največje dobrotnice Savinske podružnice »Celjske posojilnice«. G. dr. Juro Hrašovec omenja delovanje tajnikovo ter napiva g. Šijanec, ki je rojen v lepih naših Slovenskih goricah, nastopivši učiteljsko službo v Gornjemgradu, se venčar tako hitro ogrel za kras naših Savinskih planin. Nadalje pozdravlja nadepolno mladino, — naraščaj, ki se sedaj že pripravljaj, zapričeto delo nadaljevati v našem duhu in nazadnje se še zahvaljuje v imenu Logarja za njemu napito zdravico. V imenu »Kranjske podružnice« govoril je g. profesor dr. Josip Tomišek napivajoč turistinjam.

Konečno se še zahvali načelnik gospod Kocbek vsem navzočnikom za vdeležbo in posebej še Celjanom za ljubo mu darilo. Obljubljuje, da hoče še znanprej delati po začeti poti in prosi v to podpore vseh članov in tudi nečlanov. — Prečitajo se še brzovjavni in pismeni pozdravi, ki so došli iz Rajhenburga od načelnika »S. P. D.« prof. Orožna, iz Jene na Nemškem od prof. Macherja, iz Ljubljane od Hauptman Josipa, iz Maribora od dr. Medveda, iz Millstatta od vseuč. prof. Frischau in iz Kaluge na Ruskem od prof. Štifterja. Pred razhodom fotografiral je iz Gorice došli fotograf vso skupščino.

Proti večeru smo si začeli podajati roke v slovo in videlo se je vsakomur na obrazu, da se loči s težkim srcem. Vsak bi še rad ostal v tej prijetni in veseli družbi.

Dan desetletnice »Savinske podružnice« ostane vsem v najboljšem spominu.

Bilo je veselo — a sedaj se zopet nadaljuje resno delo. Vse za blagor domovine in njenega prebivalstva! Mi pa želimo »Savinski podružnici«, da bi ji Božji blagoslov še znanprej bil, kakor je bil dosedaj!

Iz Šmartna na Pohorju. Gospod urednik! Ne čudite se preveč, da iz našega krasnega Pohorja ne dobite nobenega poročila! Sicer tudi pri nas ne manjka novic, pa vsake malenkosti ni vredno obešati na veliki zvon. Zgodi se pa tudi marsikaj, kar bi bilo vredno, da se poroča, a poročevalca manjka! Blagovolite vendar obelodaniti te vrstice iz nevkretnega peresa, da izvejo častiti bralci »Slov. Gosp.« tudi od nas nekaj novic. Imam jih sicer precej že nabranih v svoji torbi, pa za danes ne bom vseh prinesel na trg, ker bojda nimate radi dolgih litanij.

V tem letu je naša šola osirotela. Na veliki petek so nam v Gradcu pokopali učitelja g. Iv. Vrabl, ki je umrl pri č. usmiljenih bratih za jetiko. Dobrih 14 dnij pozneje pa smo izgubili blagega nadučitelja g. Iv. Živko. B.l. je vzoren katoliški mož in jako marljiv v svoji službi. Pa kaj mislite, da je pri nas tako nezdrav kraj, da kar zaporedoma umrjeta dva učitelja? Resnici na ljubo moram povedati, da temu ni tako; prišla sta marveč

oba že jako bolana semkaj; in vzlasti slednjemu je neki zdravnik že pred par leti izjavil, (kar mi je sam pravil) da v dolini bi pač ne mogel več živeti. G. Živko je deloval tukaj okoli 16 let — z enim delom pljuč, drugi del se mu je bil že poprej posušil. Pomisliti je pa, da je imel v šoli v svojem razredu 60—90 otrok. To je tedaj dokaz, da mora biti tukaj vendar le zdrav kraj, če je možno na pljučah tako oslabelemu učitelju tako dolgo izvrševati težavni učiteljski poklic. Ker je bil izredno ljubeznjiv, pridobil si je veliko ljubezen in spoštovanje pri otrocih in stariših, kar je pokazal njegov veličasten pogreb, kakoršnega Šmartno že dolgo ni videlo. Pod njegovim spretnim vodstvom je šola kaj lepo napredovala.

Do konca tega šolskega leta imamo začasno šolsko vodstvo. Nadučiteljsko mesto je že bojda izpopolnjeno. A kaj bo z učiteljskim mestom? Zato se ni oglasil niti eden prošnjik! In vendar je tukaj prijetnejša služba, nego marsikje drugje. Stanovanje ima lepo v šoli. Kraj je, kakor sem poprej dokazal, zdrav. Nad vse krasen je pa velikanski razgled na mursko in dravsko polje, Slovenske gorice, Haloze, dravinjsko dolino itd. Izletniki, ki prihajajo vsako leto v večjem številu, se ne morejo načuditi krasnemu razgledu! In ali je morda slabo v gnetnem oziru? Tudi to se ne more trditi, ker je šola v II. krajevem razredu. In glejte, vkljub temu se ni oglasil niti eden prošilec za izpraznjeno učiteljsko mesto! In vendar koliko dobrega bi lahko storil tukaj marljiv učitelj z dobrim nadučiteljem, kakor ga pričakujemo, združen s farno duhovščino, ne samo v šoli, ampak tudi v javnosti! To pa še posebno, ako bi imel muzikalične in pevske zmožnosti! Tu bi lahko imenitno vspevalo bralno in pevsko društvo!

Naj še omenim nekaj za pisatelja knjižice »Anton Hajšek, zlatomašnik«. Pisatelju te knjižice, g. dr. Jos. Vošnjaku, so šmartinski farani posebno pri srcu kot narodni nezavedneži. V tolažbo naj mu naznani »Slov. Gospodar«, da je letos kljub slabemu vremenu, gorelo na predvečer praznika sv. apostolov Cirila in Metoda okoli dvajset kresov po šmartinskem Pohorju; samo v šmartinski občini jih je gorelo pet; pri glavnem kresu proti Slov. Bistrici užigali so umetni ogenj in streljali dve uri, da se je tresel ves hrib — vrli šmartinski fantje, ne da bi bili od koga najeti. To je pač znamenje, da je šmartinska mladina katoliško-narodna. — Na Visolah pa nismo opazali kresa. —

Za danes končam. Bom se še pa oglasil in Vam, gospod urednik, še marsikaj zanimivega poročal, ako mi ljubi Bog zdravje da.

Šmartinski samotar.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Politično zborovanje pri Sv. Lenartu nad Veliko Nedeljo. Katoliško slovensko politično društvo »Sloga« v Ormožu priredi dne 30. avgusta 1903 ob 3. uri popoldne pri Sv. Lenartu nad Veliko Nedeljo v gostilni g. Alojzija Dolinsek občini zbor, kjer bodeta poročala naša poslanca gg. dr. Miroslav Ploj o svojem delovanju v državnem zboru in o političnem položaju in Ivan Kočevar o deželnem zboru. Zadnji bode tudi govoril o gospodarstvu. — Slovenci! Prvokrat zboruje društvo »Sloga« v tem lepem kraju! Pridite v mnogobrojnem številu na to zborovanje ter pokažite s tem, da se zanimate za svoje politične in gospodarske težnje. Pritisk na naš narodni obstanek je velikanski in treba se bo postaviti javno in glasno v bran zoper kršenje naših pravic. — Odbor društva »Sloga«.

Politično zborovanje v Hotinjivasi pri Mariboru se vrši dne 30. avg. pri g. Francu Primec. Začetek ob 4. uri popoldne. Govorila bosta g. dr. poslanec Fr. Robič in dr. Fran Rosina. Kmetje iz slivniške, hočke, iramske, šentjanske in sosednih župnij pridite v obilnem številu na shod! V nedeljo na svidenje v Hotinji vasi!

Osebnosti. Okrajni glavar v Brežicah Julius pl. Vistarini je prestavljen k namestništvu v Gradec.

Poročil se je danes, dne 27. t. m. gosp. Hnko Drogenik, c. kr. davčni pristav z gospodično Emico Vavroh, hčerko profesorja na učiteljsku g. Vavroha.

Zaročil se je g. Franc Lamprecht, uradnik c. kr. drž. ravnat. v Beljaku, doma od Sv. Lavrenca nad Mariborom, z gospd. Gustko Rodič iz Maribora.

Iz pošte. Pri pošti Šnarje pri Jelšah se nastavi poštni pct, ki bo obhodil dvakrat na teden sledeče kraje: Bonovce, Preloge, Belo, Srejno, Koritno, Žerovo, Gaj, Korpule, Sv. Barbara, Cerovec, Kamenek, Dol, Dragomilo, Sv. Tomaž, Sv. Rok, Zaderše, Globoče, Predel, Senovica, Vrh, Močle, Vodenov, Sotensko, Sv. Nikolaj in Zastranje. — Mesto poštno upraviteljice v Št. Juriju ob Taboru je podeljeno g. Juliji Južna.

Porotne obravnave v Mariboru se pričnejo v pondeljek, dne 7. septembra in se bodo zagovarjali: dne 7. sept. poštna upraviteljica Marija Wagner od Sv. Barbare pri Mariboru zaradi uradnega poneverjenja in zlorabe uradne oblasti; dne 9. septembra Matija Radih zaradi prestopka npravnosti in Antonija Hölbl iz Breznika pri Marenbergu zaradi nameravanega umora svojega moža; 10. septembra Anton Urajnik zaradi tatvine; 11. sept. hlapec Franc Mlaker zaradi uboja.

Mariborske novice. V petek, 21. t. m. je umrl mizarški mojster Jožef Volčič v 68. letu svoje starosti —

Celjska „Domovina“ hoče v zadnji številki z znano gostobesednostjo zagovarjati svoj istotako nesramen kakor neumen napad na mladeniške shode. Da si olajša delo, podtakne nam prav pogumno, da smo jo obdoličili zavezništva s »Štajercem«, »Deutsche Wacht« itd. potem pa v potu svojega obraza bje po tej namišljeni »naši« trditvi. Otročje! Svojih natolecevani, da bi mladeniški shodi ne bili dovolj narodni ali celo škodovali narodni stvari, pa noče preklicati! K stari nepoštenosti pridruži le novo nepoštenost! To je naš odgovor na obširno brbljanje zadnje »Domovine«.

Ogenj. V četrtek, dne 20. t. m. zjutraj ob 2. uri je vdarilo v opekarno Jožefa Heu v Selnici ob Dravi ter jo upepelilo. — V torek, dne 25. t. m. dopoldne je pogorela hiša posestnika po domače Četina v Podlogi pri Gotovljah. Zgorel je tudi kozolec. — V ponedeljek, dne 24. avg. je zgorela hiša in hlev posestnika Janeza Goldner pri Sv. Miklavžu pri Mariboru. Kako je ogenj nastal, se ne ve.

Nesreče. V Bukovcih pri Sv. Marku niže Ptuj so se peljali 17. t. m. 4 moži v čolnu čez Dravo. Ker je bila reka deroča, je nesla čoln pod neki dravski mlin, pod katelega je potegnilo čoln in vse štiri osebe, ki so se krčevito prijelo čolna, na katerem je stal mlin. Tako so viseli cele četrt ure, ker klicanje vsled ropotanja mlina ni nič pomagalo. Slednjič je vendar jeden ponesrečencev prijel za neko verigo in splezal v mlin, od koder je poklical pomoči, da so ostale rešili. — V sredo, dne 19. t. m. je strela udarila v vojaka domobranca, ki je stal pri smodnišnici v Celju z nasajenim bajonetom na straži. Dozdaj je še pri življenju, toda dvomi se, če bode okreval. — Ponesrečil se je dne 23. avg. na postaji Zidanmost delovodja Gregor Strubl. Spodrsnilo mu je pri vlakcu ter si je zlomil levo roko in nogo. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnišnico.

Umrli je v Podčetrtku lekarnar g. Sigismund Watzulik. — V Cerknici na Kranjskem je umrl c. kr. notar g. Leop. Vehovar, rojen na Pristavi pri Šmarju pri Jelšah.

Posnemanja vredno! Občina Smolnik je odpravila dvojezične krajevne napise ter jih nadomestila s samo-slovenskimi. »Marburgerca« pa že javka, da se smolniškimi Nemcem krivica godi. Koliko jih pa je? O!

Ptujske novice. Tukajšnji sodnji so izročili: 20. t. m. kočlarja Janeza Gašpariča iz Placer, ker je na sumu, da je ukradel dve žepni uri; 19. t. m. dninarja Jožefa Satler iz Strajne, ki je tudi na sumu tatvine; zaradi prestopka zoper npravnost 14 letnega viničarskega sina Franca Ferberger iz Tomajne. — Kolo je bilo ukradeno 16. t. m. nekemu pionirskemu častniku.

Znanje slovenščine naših poštnih uradnikov. Pisalo se je že, kako morajo pisma s slovenskim naslovom dostikrat romati križem sveta, predno dospajo na svoje mesto, ker poštni uradniki ne vedo, ali nočejo vedeti slovenski. Zopet dva slučajja! Pismo oddano na pošti v Ivanjkovcih (pri Ljutomeru) z različno pisanim krajem namembe: Sveti Peter pri Radgoni, je šlo najprej v Št. Peter na Kranjskem, od tam k Sv. Petru pri Gradcu in še-le četrty dan je dospela k Sv. Petru pri Radgoni. — Še lepše: 23. avgusta 1901 je bila oddana v Ljutomeru razglednica, naslovljena v Središče. Strmite, kod in kako dolgo je hodila ta razglednica po svetu! Še isti dan je bila na pošti v Radgoni, dva dni pozneje že v Nagy Szredistye na Ogrskem, štiri dni pozneje zopet dvakrat v Radgoni in še-le 30. avgusta je srečno dospela na pravo mesto, v Središče. Torej celi teden je potrebovala od Ljutomera do Središča, kjer je razdalje samo tri ure peš hoda. Omenjena razglednica je na naslovni strani polna raznih opazk s svinčnikom, črnilom, rdečilom in prilepljenimi listki, kakor: »vihsza«, »nach Polstrau (Središče)«, »per versces«, »Ismeretlen-Inconnu«. — Slovenec, tako delajo s tvojim jezikom na tvoji zemlji oni, ki jedo tvoj kruh!

„Grmanski zmaj“ v Slov. Bistrici. Strmeli smo, ko smo slišali, kaj je mogoče v takozvani »Slovenski« Bistrici. Da je tukajšno gasilsko društvo, ki je seve v nemčurjskih rokah, priredilo na predvečer rojstnega dne Nj. Veličanstva bakljado, to je prav lepo in vse hvale vredno, a vsaj neumestno je bilo, da se je slišalo po obhodu na čast cesarju hajlanje (Gg. nemčurji, ali ne veste, da se kliče pri takih priložnostih »Hoch«, ne pa »haj«, ki je le nesramno izzivanje slovenjebistriških Slovencev!) In čujte, kaj se je zgodilo! Nek dijak-radikalec si je dovolil strašansko smelost, pa je zavpil pri tej priložnosti »Živio!« To je bil nemški pogum, ko so se zadržli vsi okolistoječi Nemci vanj! Najbolj pa se je skazal znani posilinemec Bratuša s svojo nežno polovico ter je celo vedel, da je to »gemajnhajt« ako poslavi Slovence Nj. Veličanstvo s klicem »Živio!« A najlepše je še prišlo. Namesto, da bi se dotični Bratuša sramoval svojega klica, namesto tega je šel isti Bratuša po redarja in ta si je zapisal res ime — slovenskega dijaka! Tedaj tako daleč smo že v Avstriji. Slovenci zapomnite si to dobro, ako se kliče cesarju »Živio«, je to »gemajnhajt«. No, Slovenci v Slov. Bistrici menda to že vedo, zato pa se niso upali nastopiti proti takemu izzivanju. Ta dogodek, ki je sicer precej malenkosten, osvetluje vendar z vso svetlobo tukajšnje odnošaje. Jako čudno je, da se tukajšnji Slovenci prav nič ne gibljejo, ampak gledajo z mirnim očesom, kako prodira »grmanski zmaj« v našo slovensko domovino ter se šopiri z vso mogočnostjo po naših tleh!

Od Sv. Bolfanka v Slov. goricah se nam poroča: dne 13. t. m. je bila tukaj pri nas huda nevihta, da stari ljudje ne pomnijo take. Strela je udarila dvakrat; prvič v hišo Janeza Muršec v Bišečkem vrhu, in čez četrty ure v hišo Janeza Habjanič na Kozlovcu, oboje v župniji Sv. Bolfank. Povsod

so se gospodarska poslopja z veliko težavo rešila, ker so bila blizu hiše.

Iz Slovenjgradca se nam poroča: Cesarska slavnost dne 18. t. mes. se je pri nas posebno slovesno vršila. Že na predvečer je naznanjal pokanje topičev in šviganje raket slovesen dan. Mudil se je ta dan pri nas deželno-brambovski polk št. 4 iz Celovca. Slovesna sveta maša, katero je služil naš prečast. gospod nadžupnik, se je vršila pod milim nebom. Udeležilo se je iste vse vojaštvo, šolski otroci s svojimi gg. učitelji in velikanška množica ljudstva.

Od Sv. Jakoba v Slov. gor. K tukajšnjemu trgovcu in krčmarju Francu Sitar, ki ima nemški napis »Gasthaus, Kleidermacher und Gemischtwarenhandlung« je prišla neka nemška gospa nekaj kupovat. Pa kako se je čudila gospa, ko se nista mogla nemški pogovarjati, ker g. Sitar ne zna nemški, čeravno ima tako lep nemški napis. Morala se je poslužiti slovenščine, da se je z njim razumela. Je pač g. Sitar Slovenec, čeravno noče biti. — Naš župan g. Šk. i se te dni sem nekako skriva, še celo k maši ga ni bilo zadnjo nedeljo. Zakaj le? — Tukaj sta se stepila dva zakonska, in zdaj je mož ves opraskan na obrazu. Pil je baje nekoliko rad in ženi se seveda to ni dopadlo. Upamo, da se bode mož nekoliko pobelšal. — Kovadi so, čeravno močni, navadno miroljubni ljudje, zato pa mnogokrat rajši od dejo, kakor bi se tepli s kakim vročekrvnež m. Kaj ne? No mi se že razumemo!

Sv. Miklavž pri Ormožu. Tukaj je umrl dne 21. t. m. gospod Franc Vrbnjak, trgovec in posestnik. Pogreba se je udeležila velika množica; na pokopališču je zapelo pevsko društvo ganljivo nagrobnico. Lahka mu zemlja!

Strela je udarila dne 13. t. m. med 4. in 5. uro popoldne v hišo posestnika Franca Glušič v Št. Lju pri Velenju. Ubila je na pragu stoječo gospodinjno Ano Glušič. Rajna zapušča moža s šestimi otroci v starosti 2—14 let. Ogenj se je s pomočjo požrtvovalnih sosedov kmalo pogasl.

Pasji kontumac je odpovedan v občinah: Sv. Ema, Zabika, Roginska gorca in Sv. Peter na Medvedovem selu.

Poskušen samomor. Hišna posestnica Marija Polenčič v Brežicah je skočila 24. avg. v Savo. K sreči jo je zapazil delovodja pri uravnavi Save g. Andrej Volovec, ki jo je izvlekel iz vode ter spravil na dom.

Azbest so našli v občini Št. Janž pri Spod. Dravogradu na zemlji posestnika Časa.

Novi sejmi. Občina Lokca pri Žusmu je dobila štiri nove sejme in sicer 13. aprila, 20. julija, 25. avgusta in 12. septembra.

Živinska sol. Črna živinska soli se je znižala od 10 K na 6 K za 100 kg. Živinorejci, poslužujte se te ugodnosti!

Zgodnja zima? Te dni so že baje letele divje gosi v južne kraje. To se godi navadno v pozni jeseni. Tudi lastavice so letos jako zgodaj odletele! Ali pomenja to zgodnjo zimo?

Železnica Polzela—Kamnik. Železniško ministrstvo je izročilo merjenje železnice Polzela—Kamnik inženjerju V. Lindauer v Celju. Dolgost železnice je okoli 40 km.

Železnica Grobelno—Slatina—Rogatec dobro napreduje. Železna proga je blizu dogotovljena. Te dni bomo videli prvič puhati parni stroj, ki bo vozil drobno kamenje in pesek. Govori se, da se prične koncem oktobra osební promet na tej progi.

Griža razsaja v šmarskem okraju. Višji zdravnik iz Gradca je z drugimi zdravniki ogledoval po nekaterih vaseh bolnike. K sreči jih še ni mnogo umrlo. Velika večina ozdravi.

Občinske volitve v Št. Juriju ob juž. želez. je deželna vlada razveljavila ter odredila nove volitve.

Ubegli vagon. Minuli teden v sredo je odpeljala močna burja okoli 10. ure zvečer železniški vagon iz postaje Polzela—Braslovča. K sreči proga proti Celju ne pada močno, zato ni dirjal vagon s preveliko hitrostjo v

Celje, kjer so ga ustavili. Med potom se ni prigodila nobena nesreča.

Celjski župan. Dne 25. t. m. je novo potrjeni celjski župan Julij Rakusch storil uradno prisego v roke namestništvenga svetovalca barona Apfaltrerna in v navzočnosti celega obč. zastopa.

Izžrebani porotniki za III. porotno zasedanje pri okrožni sodnji v Celju. Glavni porotniki: Rajster Franc, hotelir v Šoštanju; Kumer Mihael, zidarski mojster v Šoštanju; Rühl Peter, gostilničar v Št. Lenartu pri Trbovljah; Vrečko Jakob, posestnik v Boletni; Czapek Anton, gozdar v Planini; Pachisffo Franc, juvelir v Celju; Chiba Anton, klobučar v Celju; Bacho Franc, knjigovodja v Celju; Schwarz Franc, čevljar v Šoštanju; Klabuča Jožef, mizar v Brežicah; Petek Fr., trgovec v Ljubnem; Marzidovšek Ivan, posestnik v Zgaju; Skaza Franc, posestnik v Velenju; Robeh Jožef, posestnik v Kladju; Jelen Franc, gostilničar v Polzeli; Faleschini Avgust, župan v Brežicah; Jezovšek Mihael, c. kr. notar na Vranskem; Löschnig Janez, trgovec v Šnarji; Wolf Jožef, veleposestnik pri Sv. Petru v Savin. dolini; Pinterič Jan., trgovec v Brežicah; Šveiger Alojzij, gostilničar v Rajhenburgu; Fazarinc Anton, posestnik v Ostrožnem; Mlaker Jožef, posestnik v Ponikvi; Kovačič Andrej, c. kr. nadkomisar vojne mornarice; Echberger Anton, ključavničarski mojster v Celju; Cukela Franc, posestnik in trgovec na Gomilskem; Possek Franc, grajšček v Pregledi; Jezovnik Vincenc, posestnik v Velenju; Peyha Emanuel, oskrbnik v Loki; Druškovič Franc, mesarski mojster v Brežicah; Kos Matija, posestnik v Oplotnici; Kreuch Jožef, posestnik v Dobovi; Janič Vincenc, pek v Celju; Lavrič Janez, trgovec na Vranskem; Ludvik Jakob, hišni posestnik v Celju; Diermayer Rihard, knjigovodja v Št. Lenartu pri Trbovljah. Namestniki porotnikov: Kuster Oton, gostilničar; dr. Serbec Josip, odvetnik; dr. Jurij Hrašovec, odvetnik, Kager Konrad, pasar, vsi v Celju; Jezovnik Franc, p. dom. št. intl, posestnik v Petrovčah; Ravnikar Janez, trgovec; dr. Vrečko Jožef, odvetnik; Makeš Karl, agent, Gregl Anton, kovaški mojster, vsi v Celju.

Iz Lokovice pri Šoštanju. Zadnja gfitna krota ve bahato v svet trobiti, da sta se pri zadnjih občinskih volitvah v okoliški občini kmet in rokodelc zdravila in sta pokazala, da sta samostojna ter le kmete volila, do katerih ima Kekelj, pristaš gfitne krote, zaupanje. Do tega časa nismo Lokovičani vedli, da smo črna odiralna druhal, sedaj zjasnilo se je med nami in vemo, pri čem smo. Družmirčani, Ravničani in Lokovičani povejte nam, jeli so Blaž Abšteter, Miha Ravlan, Miha Melanšek (Brezovšek), Martin Reherman, Martin Krt, Jernej Gožnik, Miha Tajnik, Štefan Tajnik, Janez Jazbec, Jaka Blagotinšek, Jože Košan, Tomaž Maze, Janez Hriberšek in Miha Verhovnik res možje, kateri mislijo drugače, kakor n. pr.: Jaka Falko, Janez Dvornik v Lokovici, Janez Strožič, Blaž Zapušek, Matija Kotnik, Anton Meh, Franc Goršek, in da zastopajo iste koristi in iste misli, kakor jih gfitna krota trobi v svet? Sramotno je za nas kmete, da pripuščajo nekaterniki, da se vsiljuje po šoštanjskih gospodih okoli znane tovarne gfitna krota, in da sramoti nas kmete, katerim je bil le blagor občine pred očmi. Zadovoljno zabljemo poročilo gfitnega korundiča, kajti sedaj vemo, pri čem smo in pozdravljamo novi občinski zastop, kateri bode že pokazal, kako zna ptujski listič lagati. — Eden od črne družali v Lokovici.

Črešnice pri Vojniku. K pridnosti nas vse sili! Potovalni učitelj Belé nas je 9. avg. prvokrat podučeval v sadjereji. Sadimo naj kardinal jabolko, kanada renéto, dama zan reneto, mošancke in bobovce. Zadnji rodi največ. Dobri sadniki se dobijo iz Gleisdorfa in kmalo jih bo dajala dežela po nizkih cenah. Sadi se naj plitvo. Večkrat se mora gncijiti in zatirati škodljivce. Hvala za nauke. — Toča 13. avg. in divji vihar ter nalivi

18. avg. ponoči priganjajo ceste pridnejše popravljati. Delo na cesti skoz Rove napreduje tako dobro, da že lahko čez sto let tam vozimo. Možje na noge! Podjetniki, ki iščejo rudo, naj pogledajo še v naš kot. — Ker pomanjkuje delavcev vedno bolj, se bomo morali zjediniti, da si mlin za sadje kupimo, dva ali trije skupno. Ravno tako zavračujemo nemške dopise od sodnije ter glavarstva. Uradniki se le naj učijo slovenski — dobivajo lepe groše. Nič drugače ne postopajmo proti nemškim trgovcem. Ponujajo prilizojeno našim ljudem svoje blago. O da! naš denar vam diši, naš jezik pa zaničuje. Take pustimo, naj se le mastijo od nemščine! Imamo slovenskih trgovcev dovolj. Imamo tudi novega župana in učitelja.

Cerkvene stvari.

Sinoda lavantinske škofije se je pričela dne 14. avg. jako slovesno. Udeležuje se je 218 duhovnikov.

Imenovanje. Dušnim pastirjem na prisilni delavnici v Messendorf je imenovan č. g. Ernest Trstenjak, kaplan v Kamnici.

Zahvala. Vsem blagim darovalcem za stavbo nove predmestne cerkve Magdalenske: pristrčna zahvala! Sveta maša se bo za nje služila dne 4. septem. ob 6. uri.

Provincijalom kapucinske provincije na Stajerskem, Kranjskem in Primorskem je zopet izvoljen o. Edvard Bervar.

Podeljena je župnija Ljutomer čast. g. duh. svetovalcu in župniku pri Sv. Petru pri Mariboru Martinu Jurkoviču.

Prestavljeni so č. gg. kaplani: Franc Krulje iz Žalca k Sv. Magdalen v Mariboru, Jak. Fink od Št. Petra pod Sv. gorami v Žalec, Anton Postružnik od Sv. Križa pri Slatini k Sv. Petru pri Radgoni, Jožef Janžekovič od Sv. Petra pri Radgoni k Sv. Križu pri Slatini, dr. Josip Somrek od Šnarja pri Jelšah v Celje, Ivan Jurko od Sladke gore v Šnarje pri Jelšah.

Novo nastavljeni so kot kaplani č. gg.: Simon Petek pri Št. Rupertu nad Laškim, Ivan Ogradi pri Sv. Petru pod Sv. gorami, Alojz Gričnik na Sladki gori in J. Kavčič pri Sv. Kunigundi na Pohorju.

Pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. bodo imeli sv. misijon od 5.—12. septembra č. gospodje od sv. Jožefa pri Celju.

Makole. To je bil dan veselja, kakoršnega pri nas dozdaj še nismo dočakali. Naš domačin-rojak zlatomašnik preč. g. č. kanonik, kn. sk. konzistorijalni svetovalec, zlatokrižnik, mestni župnik, dekan itd. v Slov. Bistrici, Anton Hajšek, počastil je svojo rojstno župnijo in tudi pri nas obhajal zahvalno daritev za srečno izpolnjeno petdesetletnico svoje sv. duhovske službe. V Slov. Bistrici se je vršilo slavje, kakor znano, dne 3. t. m. tudi izredno sijajno. V Makolah pa smo imeli to slovesnost v nedeljo, dne 16. t. m., in to je bil ravno petdeseti obletni dan sv. nove maše imenovanega preč. gosp. zlatomašnika. Cela župnija je bila na nogah; godba, streljanje, slavoloki, bela ovenčana dekleta itd.; vse, staro in mlado je veselo gledalo ljubomili obraz častitljivega zlatomašnika, ki je s krono na glavi, šopek v roki, ob starostni palici krepko korakal v dolgem častnem obhodu h Gospodovemu altarju. Ko se je na prižnici prebrala pristrčna čestitka pismena našega premil. knezoškofa Mihaela in po nji še tudi iskreno pismo prevzviš. škofa Jurija Stroz-majerja, vskipelo je občno navdušenje do vrhunca. Slava našemu vrlemu rodoljubu, slava mnogostransko zaslužnemu zlatomašniku! Živel gospod, ki je prava dika in ponos naše makolske župnije, pa tudi za Bogom naš največji dobrotnik! Slava mu! — J. Vošnjakove slavnostne knjižice: »Anton Hajšek, zlatomašnik«, smo ob slovesnosti razdelili po naši domači župniji blizu do 500 izvodov.

Društvena poročila.

Iz Gornje Radgone. Dolgo že lepa, a žal ponemčurjena Gornja Radgona ni videla

tako navdušenih Slovencev in Slovenk, kakor v nedeljo, dne 23. t. mes., na zelenjem in cvetjem ter narodnimi zastavami krasno ozaljšanem vrtu pri »Osojniku«. Kaj pa nas je navdušilo tako? Kmetsko bralno društvo je priredilo ta dan lepo veselje, ki nam ostane trajno v spominu. Mične, v narodnem duhu zbrane pesmi so se vrstile z milimi glasovi slovenskih tamburic, da je odmevalo daleč po potujčeni okolici. Še listje na drevju, v čegar senci smo se veselili, je bilo popolnoma mirno, kakor bi poslušalo in umelo te nežnozveneče glasove slovenske. Vmes pa so nas naši vrli mladeniči kratkočasili z veliko smeha vzbujajočima šalogrami »Mačkom« in »Kakor ti meni, tako jaz tebi«. Brezdvomno najvažnejša točka na sporedu pa je bil vznesen govor slavnoznanega g. Gomilška. S samo njemu lastno zgovornostjo nas je navduševal v skoro eno uro trajajočem govoru za delo, delo krščansko in narodno, katero edino more osrečiti Slovence. Vera in narodnost, to sta pri nas Slovincih dva neločljiva činitelja, in kdor se pri svojem delovanju za narod ne drži obojnega, dela brez vspeha, ne zida, ampak ruši. Vsakdanji vzgledi nam kažejo, da je le veren človek dober narodnjak in narobe. Preteklost našega naroda in drugih Slovanov priča, da je naše pradede le vera navduševala za junaška dela v obrambo in prid domovine. To versko in narodno delo pa bi naj vršili vsak po svojih močeh in v svojem delokrogu i stariši kot vzgojitelji, možje kot gospodarji in politiki, mladina pa z neprestanim izobraževanjem samega sebe! Pritrjevalni gromoviti živio-klici so sledi i jednatemu govoru, ki je kmalu pokazal svoj učinek s tem, da se je nabrala lepa vsota za Ciril-Metodovo družbo. Še so donele ljubke pesmi in zvenela miloglasne strune v nočno tmino, pa morali smo se, dasi neradi, razstati s soglasno željo: O prvi priliki na zopetno svidenje!

Dobrna pri Celju. Za zastavo »Braln. društva na Dobrni« je zanimanje vedno večje. Ne samo iz spodnjestajerskih slovenskih krogov, tudi iz Ljubljane, Gorice, Dunaja in celo iz Česke prihajajo prispevki. Važnost in pomen društvene zastave za Dobrno in okolico so sprevideli namreč prijatelji in tudi — neprijatelji, kateri bi radi delali ovire, ko bi se dalo. Da se pa stvar predolgo ne zavleče, obrača se odbor še enkrat s ponižno prošnjo do vseh, katerim je mogoče, in kateri imajo voljo, kaj darovati, da to store prav kmalu. Natančni izkaz darov in darovateljev se objavi ob sklepu. — Odbor braln. društva na Dobrni.

Lešnica pri Ormožu. Dne 23. t. mes. je v runečki šoli zborovalo »kmet. društvo Lešnica in okolica«. Po sprejemu novih udov in prečitaniu došlih dopisov se je razpravljalo o vporabi društvenega trijerja, katerega je društvo baš prejšnji dan prejelo. Stroj se odlikuje po svoji izredni velikosti in močnim sestavom. — Velelavni okrajni zastop ormoški je društvu blagohotno naklonil 50 K podpore, za kar se je velec. g. načelniku dr. J. O. nulecu izrazila najtoplejša zahvala. Društveni predsednik g. F. Vabič je kratko razpravljajal pomen in vrednost narodnih knjižnic in predlagal, naj se snuje društvena knjižnica. Po enoglasnem sprejemu predloga se je v knjižnični odsek volil predsednikom gospod nadučit. F. Vabič, zapisnikarjem učitelj gosp. J. Vertot in odbornikom g. I. Meško iz Gor. Ključarovec. Z uresničenjem predloga se bo takoj pričelo. Pri prihodnji mesec se vršecem zborovanju bo predaval g. učitelj in posestnik Ant. Kosi iz Središća o nekaterih naših razmer in navad se dotikajočih točk kletarstva. V prid naše denarnice priredila se bo tombola. Na svidenje septembra!

Šolarska kuhinja v Sevnici. Gospod urednik, zadnjič ste poročali, da so sevniski mladinaljubi začeli s šolarsko kuhinjo leta 1901; toda resnici na ljubo bodi povedano, da se je ta kuhinja začela ob času gospoda kateheta Podvinskega, se nadaljevala pod vodstvom g. kateheta A. Šuta, a zadnja štiri leta — po presledku par let — menda do-

segla vrhunec vseh na Štajerskem obstoječih sličnih družb. Razdelilo se je namreč leta 1899/1900 14.635, leta 1900/1901 15.536, leta 1901/1902 15.780 in leta 1902/1903 19.692 kosil. Ljubi Bog, daj, usmiljenih src in radodarnih rok, da bode letos število kosil doseglo dvajsettisoč!

Sv. Jurij ob juž. želez. Občni zbor požarne brambe v Krajnci, ki se je vršil dne 16. avgusta v Polju, se je zvršil v najlepšem redu. Odbor se je izvolil sledeči: Jakob Mlinar, načelnik; Blaž Benedikt, podnačelnik; Ivan Fajdiga, blagajnik; Valentin Turin, tajnik; Štefan Safran in Alojz Zupanc pa odbornika. Za zborovanjem se je vršil srečolov, katerega je velika množica težko čakala. In ko so se začeli dobitki deliti, so bili nekateri prav veselih obrazov, drugi pa so se kislno držali, ki niso nič dobili. Toda žalost se je kmalo v veselje spremenila. Že od daleč smo zagledali množino okrašenih vozov in koleseljnov, na katerih so prihajali tukajšnji vrli narodni mladeniči in navdušeni tamburaši z mladeniškega shoda v Petrovčah. Vsprejeli smo jih veselo v svojo sredino in zadonele so tamburice naših vrljih tamburašev. Da je bila zabava prav sijajna, to bi mi skoraj ne bilo treba posebej omenjati. Posebno nas je razveselil prihod našega priljubljenega gosp. kaplana Maksa Ašiča, ki so v lepih, jedrnatih in pomenljivih besedah navduševali mladeniče, posebno pa našo požarno brambo za našo narodnost, za ljubo našo slovensko domovino. Vsem, ki so se udeležili naše slavnosti, se toplo zahvalujemo, osobito pa našim tamburašem in drugim fantom, ki so se tako polnoštevilno naravnost iz Petrovč pripeljali v našo sredino. Zahvaljujemo se tudi g. Ašiču za veliko prijaznost in za lepe besede, ki so nam jih govorili. Pričakovali smo tudi naših sosedov požarnikov iz trga ali čakali smo jih zastopni. Zopet se nam je vsilila misel, da živi le nemški duh v srcih naših slavnih fajerberjev, ki raje grede na nemške slavnosti na primer zadnjič na Dobrno, kakor pa med svoje brate Slovence.

Iz drugih krajev.

Silen požar v Budimpešti. V ponedeljek, dne 24. t. mes. zvečer je silen požar skoro do cela uničil štiri nadstropja visoko poslopje velike pariške trgovine Goldberg v Budimpešti. Trgovina je bila nameščena v podzemlju, prtiličju ter prvem in drugem nadstropju, v ostalih dveh nadstropjih so bila zasebna stanovanja. V trgovini je bila nakupljena velika zaloga pčistva, obleke in raznega lepotečnega blaga. Stopnice so bile v vseh nadstropjih lesene. Ogenj so zapazili ob 7. uri 20 min. Širil se je s toliko naglostjo, da niso mogli rešiti prav ničesar. Osobje v prodajalni, nad 170 po številu, se je moglo rešiti le iz prtiličja, ostali uslužbenci so ostali večinoma žrtve plamena. Stanovniki iz dveh najvišjih nadstropij so poskakali na rešilne rjuhe ter se jih je pri tem 17 do smrti ponesrečilo, ker jih je mnogo skočilo mimo rjuh. Devet oseb je ostalo na mestu mrtvih. Grozni so bili prizori, ko so ljudje vili roke, stoječ na oknih tretjega in četrtega nadstropja. Ob 10. uri, ko so menili, da je ogenj že omejen, je nakrat nastal velik vihar in požar se je raztegnil na vso skupino hiš. Sosednje hiše št. 38, 40 in 42 so popolnoma pogorele. Pri gašenju je v ponedeljek zvečer in torek zjutraj sodelovalo vse gasilstvo in vojaštvo. — Ogenj je nastal vsled vnetja plina v kleti, ker je cev počila. Uradno poročilo iz Budimpešte javlja, da je bilo pri skoku v rešilne rjuhe 13 oseb ubitih, 17 smrtno ranjenih, zgorelo je pa 40 do 60 oseb. Škodo cenijo na štiri milijone. V torek je obiskal cesar, ki se mudi sedaj v Budimpešti, v bolnici ponesrečence ter jih tolažil.

Pestunja srbskega kralja Petra. Minoli mesec je prišla v novo kraljevo palačo v Belemgradu neka starka, 84 letna Katarina Tomič iz Bele Crkve pri Vršacu; hotela je že pred nekoliko dnevi govoriti s

kraljem in se je v to svrhu predstavila kraljevemu adjutantu kot bivša pestunja kralja Petra. Kraljev adjutant, ki pa ni prav verjel, ji je sporočil, da mora prositi za posebno avdijenco, ako želi s kraljem govoriti. V torek 4. t. m. se je dovolila starki posebna avdijenca. Adjutant jo je peljal v sprejemno dvorano. Kralj je prišel starki nasproti in ji dal roko z besedami: »Da, da, ti si Katarina, spoznal sem te takoj!« S solzami v očeh je govorila sivolasa starka kralju rekoč: »Prišla sem, gospod, da Vas pozdravim kot novega kralja, da Vam povem, kako sem svojedobno molila Boga, da bi se zopet povrnili v domovino in da bi zopet zasedli prestol Vaših slavnih pradedov, in goreče sem prosila, da bi mi dobri Bog dal doživeti ta veseli trenutek.« Ko je potem hotela kralju poljubiti roko, ni tega dopustil, ampak jo je sam objel in poljubil. To je starko vradostilo in ohrabrilo, da je sama objela kralja in ga spoštljivo poljubila na čelo. Po tem ginljivem prizoru je razvezala svojo culico in vzela iz nje malo sličico, otročji bič in košček papirja ter rekla: »Tukaj so, gospod, moji spomini iz one dobe, ko sem bila Vaša pestunja; hranila sem te stvari dolgo vrsto let kot dragocene svetinje iz prošle srečne dobe.« Kralj je z vidnim zanimanjem zrl na sliko, katera je predstavljala njega kot desetletnega prestolonaslednika v uniformi, s sabljo ob oboku in z redom Medžidije okolu vratu. Slika je bila napravljena isti dan, ko je takratni desetletni Peter Karagjorgjevič dobil od turškega sultana oni visoki red in ko ga je njegov oče imenoval svojim adjutantom. Najbolj zanimiv je orumeneli listič, katerega je starka izročila kralju. To je pismo, katerega je pisal kralj svoji pestunji Kati l. 1854. Pač dragocen spomin to! Kralj si je nato zabiležil naslov svoje bivše pestunje in ji obljubil, da jo bode v najkrajšem času obiskal. Bogato obdarovana in vsa vradostena je zapustila Kata Tomič kraljevo palačo.

Rimski krojači pred papeževo izvolitvijo. Največ opravka med papeževo smrtjo in izvolitvijo novega papeža so imeli v Rimu krojači. Treba je bilo v največji naglici napraviti žalne obleke za mnogobrojne domače in tuje duhovnike. Kakor znano, nosijo kardinali rudečo obleko, njihova žalna obleka pa mora biti vijoličasta. Papežev dvorni krojač pa mora vrhutega še izgotoviti tri bele papeževe obleke, in sicer eno majhno, eno veliko in eno srednjo obleko. To pa zato, da se je novoizvoljenemu papežu vsaj ena obleka za silo prilegla.

Obleka iz pismenih znamk. Brez dvojbe bode tudi naše ženske zanimala naj-novejša obleka, katero si je nedavno neka Angležkinja naredila in jo nosila ter s svojo obleko med svojimi znankami vzbudila mnogo zavisti. Ubogi soprogi in rodovinski očetje, če se tudi pri nas vdomači ta najnovjša angleška moda, ker ni je šivilje, ki ne bi za tako obleko zaračunila po malem do 600 K. Obleka je bila narejena iz pisemskih znamk, tudi slamnik in pahljača sta bila okinčana s pismenimi vže rabljenimi znamkami. Za vso obleko je rabila izdelovateljica te najmodernejše secisijonistiške obleke nič manj nego 30.000 pismenih znamk.

Kraljeva zaušnica. Nedavno je bil angleški kralj Edvard s kraljico Aleksandro v Dublinu. Pri tej priliki se je živo spomnil na svoj prvi obisk v tem mestu. Bil je ta čas sedanjí kralj 8 letni, precej trmoglav deček. Ko se je peljal s svojo materjo kraljico Viktorijo, očetom in bratom v odprti kočiji po mestu, so oče, mati in brat na vse strani prijazno odzdravljali navdušenemu ljudstvu, le mali princ se je držal prihujeno. Kraljica mati je sicer to takoj opazila, toda dalje časa ni nič rekla. Končno pa se ni mogla nič več premagovati. Z eno roko je zbila trdoglavnemu princu klobuk z glave, z drugo pa mu je prisolila gorko zaušnico. Narod, ki je vse to videl, je burno pozdravljaj kraljico.

Papeževa tiara. Tiara je grška beseda, ki jo omenja že Herodot. Pomeni naglavno

pokrivalo, kakor so jo nosili orientalcí, posebno Perzijanci. Pozneje so nazvali tako tudi glavno pokrivalo rimskega papeža. Papeška tiara je bila spočetka bele barve, mitri podobne oblike in brez vsakih okraskov. Pozneje je dobila na spodnji strani ob čelu zlat rob, kateremu je dal papež Bonifacij VIII. († 1303) obliko krone. Isti papež je prideljal še drug zlat kroni podoben obroč; Urban V. († 1370) pridodal je še tretjo krono. Ob straneh visita dva trakova, na vrhu je pritrjeno državno jabolko s križem v znak, da kršćanstvo vlada svetu. Izza papeža Pavla II. († 1471) je prvi del skratne, drugi modre, tretji pa zelene boje.

Papir za svalčice. Za vse se že skoraj porablja papir na svetu; le enega se še ni čulo, a zdaj je prišlo tudi to — iz papirja so jeli v najnovjšem času delati svalčice. Neki francoski časopis namreč ve poročati, da je v New-Yorku začela neka tovarna izdelovati cigarete iz papirja. Kako se pri tem postopa, poročajo listi naslednje: Papir se namoči v sodih, ki so napolnjeni s pravim tobakovim sokom; nato se dene papir v prešo, na kar ga tako režejo, kakor prava tobakova peresa. Le enega nimajo ta umetno prirejena peresa, namreč žilic. Baje je ta vrsta cigaret izvrstna — tako vsaj hočejo strastni kadilci cigaret.

Gospodarske drobtinice.

Nekatero sedaj najnavadnejše bolezni in napake vina.

Piše Ivan Bele, potovalni učitelj.

Najbolj varno je pred to kakor tudi pred drugimi boleznimi vino tedaj, če se ž njim prav ravna. Posebno tam, kjer se zavrelka čestokrat pojavlja, se mora vino na vsak način pravočasno pretakati. Pa to še ni dovolj. V enkrat pretočenem vinu se le še vedno nekaj kaleža vsede. Ko začne pomladi klet topleja postajati, začne se vino mešati, kalež se zopet vzdigne in premnogokrat so ravno v njem oni škodljivi bacili, ki bi zamogli vino pokvariti. Pаметen kletar torej pretaka zlasti bolj lahka vina že pred novim letom z drož. Proti pomladi, prej ko se začne vino zopet mešati, pretaka že drugokrat.

Če je grozdje gnjilo, se mora sok iz tega takoj iztisniti. Mošt od takega grozdja kaže takoj pasterizirati ali pa v močno zažveplane sode pretočiti. V le nekoliko žveplanem sodu bode žveplena sokislina le občutljiveje bakterije zatrla, kvasnice pa lahko naprej živijo ter se tudi vrvež lahko po malem vrši. V močno žveplanem sodu se pa tudi vrvež vstavi. V tem slučaju se pusti mošt od gnjilega grozdja tako dolgo v tako žveplanem sodu, da se očisti, nato se pa potoči v drug čist sod tako, da se med pretakanjem prav močno z zrakom zmeša. Ker je škodljivo naravni vrvež mošta zadržati, ker se znajo vsled tega druge razne bolezni izcimiti, treba je pasteriziranemu moštu kakor tudi takemu, ki je bil zelo močno žveplan, doliti nekaj mošta od zdravega grozdja, ko ta najbolje vre. Vrenje takega mošta naj se potem na vso moč podpira.

Kjer se je bati, da bi znalo vino zavreti, tedaj se isto nikar ne razpošilja ob vročem času. Prodajalec in kupec bi imela sicer mnogo neprijetnosti ali škode. Pаметen kletar pa ne bode nikoli razpošiljal vina, ki so dolgo na drožah ležala, če so ista še motna. On jih rajši preje čisti. Kjer se je bolezen pojavila, se da v nji početku vino še popolnoma rešiti. Ko se vničijo bakterije, ki ravno povzročajo to bolezen, tedaj je tudi bolezen pri kraju. Bakterije se pa zatirajo z močnim žveplanjem, bolno vino se torej nemudoma pretoči v močno žveplan sod. Mnogo popolneje kakor žveplanje mori pa pasteriziranje bakterije. V smislu Pasterjeja se z višjo toploto v vinuo (okoli 60°) zamorijo vse škodljive bakterije kakor sploh organizmi, ki so v stanu v vinu kake temeljiteje preembe povzročiti. Pasteriziranje je sploh kaj izborno sredstvo, da se v okom pride bolezni n. pr. v vinu od gnjilega grozdja kakor sploh v vsakem slučaju, kadar se neče vino

po prvem pretakanju prav čistiti. Vinogradnikom bi torej to pasteriziranje mnogokrat kaj prav prišlo, bolj nego marsikatera druga manj umestna sredstva. Za pasteriziranje treba pa je primernih priprav, katere ne kaže sedaj opisovati.

Če pa je vino pri pasteriziranju še količkaj sladkorja imelo, tedaj naravno, da se mora takemu vinu pozneje kvasa dodati, da lahko zamore sladkor pozneje še popolnoma povreti.

Ako se je v vinu že kaj vinskega kamna razkrojilo, tedaj kaže takemu vinu potem ko je pasterizirano ali vsaj močno zažveplano, na 100 litrov okolo 100—200 gr vinske kisline dodati, da se nadomesti zgubljen vina kislina, ki se veže zopet s kalijem ter tvori vinski kamen. Da naj temu vsemu sledi pametno čiščenje vina je naravno. Ako se z vinom takoj v početku boleznin tako ravna, tedaj se zna še popolnoma rešiti. Ko pa bo-

lezen zelo napreduje, tedaj pa ni za drugega nego za vun stočiti, kajti če je bolezen zelo napredovala, vino še za žganje ni več dobro. (Dalje sledi.)

Loterijske številke

Linc 22. avgusta: 62, 19, 72, 47, 46.
Trst 22. avgusta: 48, 67, 83, 64, 74.

Za mariborsko dijaško kuhinjo so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Kitak Jožef, župnik 4 K, Goričan, kaplan 10 K, Wutt, davč. kontrolor 3 K, Mihalič, kaplan 8 K, Ježovnik Tomaž,

posest. pri Sv. Benediktu v Sl. gor. 2 K, Bohak, stol. kaplan 10 K, Krošelj Nikolaj namesto venca na grob svojega tasta 10 K, N. iz Ponikve kot kruh sv. Antona 3 K, rajna Lorber po I. Bauman 18 K, Ušen T. iz Zg. Grušovelj 3 K, gospa Šunko 20 K, Vozlič, kaplan 20 K. — Prisrčna zahvala vsem prijateljem učeče se mladine!

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 20. julija do 8. avg. poslali: ženska podružnica v Trbovljah zbirko in udnino 50 K, ženska podružnica v Celju 277-06 K, podružnica v Gor. gradu 70 K, gosp. prof. Karol Verstovšek II. prispevek od mariborske junijske veselice 400 K, gospa B. Šunko v Razvanju 20 K. — Bog plati!

Društvena naznanila.

Dne 30. avg.: Veselica bral. društva pri Sv. Juriju ob Ščavnici s podučnim predavanjem in gled. igrama »Zamujeni vlak« in »Sv. Neža«.
» » » »Kmet. bral. društva v Krčevini pri Ptuj« redni občini zbor pri gosp. Bl. Vindiš na Štukih. Začetek ob polu 4. uri pop.
» » » »Mladen-dekliške zveze bral. društva pri Sv. Juriju ob Ščavnici« slavnost s tamburanjem, petjem ter igro »Zamujeni vlak«.
Dne 6. sept. Veselica pri Kapeli z gledal. predstavama, slavnostnim govorom in petjem na telovadnem šolskem prostoru. Začetek po večernicah.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Najmanjša objava 45 vin.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Večkratna objava po dogovoru.

Proda se.

Peska ali šodra iz apnenega kamna kdor želi, ga lahko dobi pri gospej Ritonja v Poličanah. 387 10-8

Gostilna s koncesijo v Novi vasi pri Mariboru, na prav lepem prostoru, z velikim, lepim vrtom in dobrim prometom, se proda. Naslov pri upravnistvu. 396 5-4

Novozidana hiša, dva vrta za zelenjavo, studenec z dobro vodo in stavbišče, 5 stanovanj, prodajalna z mešanim blagom, 5 minut iz mesta, se po ceni proda. Vpraša se v Novi vasi št. 151. 393 8-4

Enonadstropna hiša, v lepi legi, za trgovino, ali pa za penzioniste pri pravni, z lepim vrtom, se zavoljo odpočitovanja po ceni proda v Studencih pri Mariboru, blizu cerkve sv. Jožefa. Vpraša se pri upravnistvu. 400 (4)

Hiša s 5 stanovanji, studencem in lepim vrtom, se proda. Več se izve pri lastniku v Studencih pri Mariboru št. 118. 442 3-1

Nova, enonadstropna hiša na vogolu z 9 stanovanji, v modernem slogu zidana, z dvema verandama, pred hišo lep vrt, studenec itd. se takoj proda v Studencih pri Mariboru št. 140 za 34.000 kron. 421 6-3

Gostilna s točenjem piva vina, pijače in žganja, se proda. Cenjena je 4000 gl. vključenih ostane 1500 gl.; ima 3 sobe, kuhinjo, hlev, ledenico in vodnjak, z lepim vrtom, sadonosnikom in njivo. Ugodno je tudi za mesarijo. Naslov pove Ignacij Kramberger v Jarenini št. 8. 407 3-3

Novo hišo s tremi stanovanji, 146 klfater njive, s studencem, proda Ferd. Dominko v Novi vasi, Gornja Radvanjska cesta št. 164. 416 3-3

Gostilna s popolno koncesijo, prodajo tobaka in trgovino, se proda na lepem kraju spodnjestajerskem. Kje, pove upravnistvo. 431 2-2

Mala hiša s sadnim in zelenjadnim vrtom, za vpkojence ali obrtnike posebno primerno, je na prodaj. Več pove Anton Merzhun, Maribor, Weinbaugasse 23. 352 4-3

Novozidana hiša s tremi sobami, z eno kuhinjo, blizu farne cerkve, za vpkojence primerna, se proda. Lep razgled, sadni in zelenjadni vrt, 3 orale njiv, hlev za konja, krave in prašiče, vse zidano in z opeko krito. Natančneje se izve pri dečih pokojnega Jožefa Vaupotič pri Sv. Juriju ob Ščavnici. 444 3-1

Nova hiša, v šmarnem slogu, 12 let drvka prosta, v bližini Maribora, z vrtom, dvoriščem, kletjo, perilnico, blizu gozda, čez 500 gl. najemnine, se po ceni in pod ugod. pogoji proda. Naslov pove uredn. 446 3-1

Proste službe.

Sodarski učenc se takoj sprjme. Kje? pove upravnistvo. 425 3-3

Izučen sodar z dobrimi spričevali v kletarstvu, išče službe, kot samostojen mojster ali pa h kakih grajščini ali veliki vinski trgovini. Naslov pri upravnistvu. 418 8-3

Kot cerkvenik išče službe dobro priporočen, zanesljiv in trezen mož. Naslov pove upravnistvo. 441 3-1

Služba organista in cerkvnika v Laporju je razpisana. Prednost imajo oženjeni in taki, ki so dovršili orglarsko šolo. — Cerkv. predstojn. 415 2-2

Učenca sprejme takoj v trgovino mešanega blaga Josip Sorko, trgovec, Breg pri Ptuj. 411 2-2

2 sodarska učenca sprejme takoj Mihael Cignar v Mariboru, Schillerstr. št. 17. 429 3-2

Razno.

Šunka s kožo 1 gl., brez kože 95 kr., brez kosti s kožo 1 gl. 10 kr., plečeta brez kosti 90 kr., suho meso 78 kr., slanina 82 kr., prašičji jeziki 1 gl., goveji 1 gl. 20 kr., glavina brez kosti 45 kr. Danajske salame 80 kr., prave, boljše 1 gl., iz šunka 1 gl. 20 kr. ograke 1 gl. 80 kr. kilo. Velika klobasa ena 20 kr. Pošilja le dobro, pošteno blago od 5 kg naprej proti povzetju Janko Ev. Sirc v Kranju. 320 5

Dijaka spodnje gimnazije in dobre hiše vzame v vse preskrbovanje blizu šol stanujoči I. Weixl, nadučitelj v p., Zofijni trg št. 3, 1. stopn., II. nadstropje. 443 3-1

Lepa novozidana hiša

pritlična, 10 let davka prosta, z vodovodom, s pritlikajočim se vrtom, v zdravi legi v Mariboru, se vsled prestavljenja lastnika proda po ceni. Pripravno za penzioniste. Naplačilo 2000 K. Naslov pri upravnistvu. 447 3-1

Prav lepa prilika

se ponuja kakemu trgovcu da prične v nekem večjem kraju na Dolenjskem trgovino. Dober obisk mu je zagotovljen, če bo postregel s poštenim blagom. Ponudbe na upravnistvo. 492 2-2

Marko Reicher

urar v Mariboru
Dravska ulica št. 10.

da na znanje, da popravlja cerkvene ure po najnižjih cenah in nove, kakor tudi vsake druge z močnim in boljšim kolesovmem. Opomni se še, da se jamči za vsako novo uro 3 leta in za staro popravljenjo na 1 leto. Priporoča se vsem cerkvenim in župnijskim uradom. 408 3-3

Trgovina z železnino „MERKUR“ PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta števil. 12
priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedelskega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in stroje; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomazeva žilindra, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.